

[Knud Kristensen.]

Landejendomsbesiddere dog selv har ejet en lille Smule; de har ikke gennem Aarene vist sig at være saa letsindige, at saa snart der var Plads til Gæld, skulde denne Plads udnyttes. Det vilde ogsaa være at sætte dem under Formynderskab, om man ikke skulde have den Tiltro til dem. Der kan være brodne Kar i alle Lande, og ogsaa indenfor Landbruget kan der være Folk, der disponerer ufornuftigt og derfor faar mere Gæld, end de burde have. Men af den Grund at stille dem saaledes, at de ikke har nogen Mulighed for at skaffe sig mere Gæld, det kan dog ikke være Maalet for dansk Lovgivning.

Saa hævdes der, at det vil gaa ud over Efterkommerne. Det vil jeg paa det bestemteste protestere imod. Hvis de, der kommer efter den Mand, som sidder ved Ejendommen, er hans egne Arvinger, vil de blive bedre stillet, idet deres Forældre har en bedre økonomisk Stilling og derfor ogsaa kan hjælpe dem. Men hvis det ikke er hans egne Arvinger, vil de være hverken værre eller bedre stillet, enten denne Skattelettelse var foretaget eller ej. De vil nemlig have akkurat samme Gæld.

Men var det da ikke en Opgave til vise baade Retfærdighed og Hjælpsomhed overfor de Ejere, som sidder i Øjeblikket, naar det faktisk er saadan, at de, der kommer efter, bliver ikke værre stillet; de har maaske mere privat Gæld, men de har saa meget mindre offentlig Gæld, saa at deres Udgifter paa Ejendommen ikke bliver større. Det, der opnaas, er Lettelse og en retfærdig Behandling af de nuværende Ejere, uden at Efterkommerne i mindste Maade faar vanskeligere Kaar, hvis ikke de er Arvinger efter Ejeren, og er de det, bliver de bedre stillet.

Af disse Grunde vil jeg endnu en Gang opfordre Regeringen til at stille sig i Spidsen for en Lovgivning paa det Omraade, saaledes at den, hvis den ikke vil gaa til en Nedsættelse, som skal staa fast, gaar til Opfyldelse af Aabningstalens Program om at sætte Skatten mere i Forhold til Konjunkturerne.

Lovforslagets enkelte Bestemmelser skal jeg ikke komme nærmere ind paa, dem har Ordføreren for Regeringspartierne jo omtalt, men jeg vil blot gøre nogle enkelte Spørgsmaal. Der staar i § 1, at hvis der „sker Konjunkturforandringer eller andre Forandringer i de økonomiske Forhold, der paavirker Ejendomspriserne“, og længere henne i Forslaget tror jeg, der staar

noget om, at det er Meningen, at de skal være mere i Overensstemmelse med Konjunkturerne. Jeg vil gerne her gøre opmærksom paa den Ejendommelighed ved Landejendomme i Modsatning til mange Købstadejendomme, at Ejendomspriserne i Virkeligheden ikke bestemmes udelukkende, og vel heller ikke fortrinsvis, af Konjunkturerne, for hvis det var Konjunkturerne, Forrentningen, der var det afgørende, vilde Landejendomspriserne være meget længere nede. Her indgaar i Ejendomsprisen meget mere end den økonomiske Fordel, der er ved at besidde Ejendommen. For de fleste Ejendomsbesiddere er nemlig Besiddelsen af en Ejendom ikke alene en økonomisk Forretning, men en Livsnødvendighed, fordi det er den Beskæftigelse, de er oplært og opøvet i, og det eneste, de egentlig kan ernære sig ved, og hvis de kommer bort fra den, er mange hjælpeløst fortabt. Det er altsaa ikke, som ved mange Købstadejendomme, der udlejes, en ren Forretning, det er en Nødvendighed for dem at have et Hjem og et Virkested, hvilket gør, at disse Ejendomspriser i Virkeligheden, under Hensyn til hvad de kan forrente, er alt for høje. Jeg vil derfor gerne spørge Regeringen, om det ikke var muligt i Loven at faa indført en Bestemmelse om, at man ved disse Vurderinger ikke skulde bygge alene paa Ejendomspriserne, men ogsaa maatte tage et væsentligt Hensyn til de virkelige Konjunkturer, som bestemmer Rentabiliteten indenfor de forskellige Grupper. For det kan være godt nok, at Prisen er høj, men hvis man ingenting kan faa for sit Arbejde, ingen Forrentning, er der ikke noget Grundlag for Beskatning. Der er kun et Grundlag, hvis Ejendomsprisen er Udtryk for Virksomhedens Rentabilitet. Det er altsaa et Spørgsmaal til Ministeren, om ikke det kunde tænkes, at man fik en Ændring ind, saaledes at man ogsaa maatte tage Hensyn til den virkelige Rentabilitet i de forskellige Virksomheder ude omkring i Landet.

Endelig vil jeg ogsaa mene, at det vil være noget betænkeligt — jeg vil ikke stille mig i bestemt Opposition dertil, men dog henstille til Overvejelse, om det er rigtigt — at lægge Afgørelsen af, om der skal foretages noget her, i Over-Skyldraadets Haand. Over-Skyldraadet er jo en udpræget administrativ Myndighed, men dette at bestemme, om der nu skal ske en Forandring, er noget, som synes mig i Virkeligheden at høre ind under Lovgivningsmagten, og jeg mener derfor, der kunde være Grund til at overveje, om ikke Retten til at afgøre,